

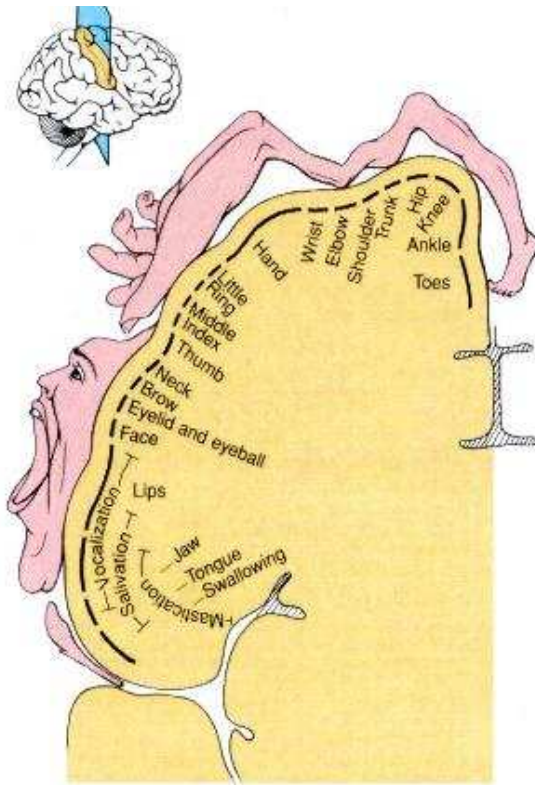
Ryhti ja perusliikkuminen lähtökohtana

- pystyasennon hahmottaminen ja hallinta***
- kävely – juoksu***
- kyykky***
- hyppääminen, heittäminen***

Juha Koskela

"Motorinen homunculus" kuvaa eri kehon osien suhteellista edustusta liikeaivokuorella

(b) Motor cortex in right cerebral hemisphere

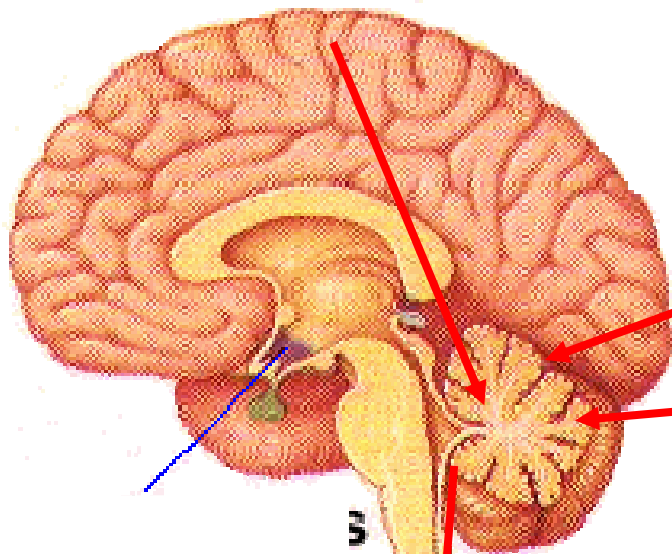
hermoja / massa

massa / hermoja

Pystyasennon hahmottaminen ja hallinta

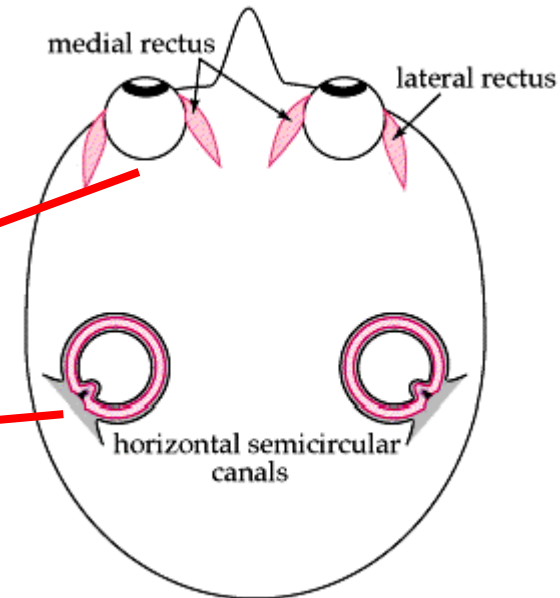
Liikkeen opettelu; aivokuori

Liikkeen koordinointi; pikkuaivot

Liikkeen automatisointi; selkäydin

Näköaisti; horisontti

Tasapainoasti; painovoima

Pään asento ympäristöön – vartalon suhde päähän

Käytännössä

Lantion asennon hallinta on avain tehokkaaseen suoritukseen ja vammojen välttämiseen.

Linjaukset lähtevät painopisteestä kohti ääreisosia - lihaksien toiminta ajoittuu pääsääntöisesti alkaen painopisteestä kohti ääreisosia.

Keskivartalon lihakset toimivat ensin, sitten raajojen.

”Lantio ylös”

”Pussaavat polvet”

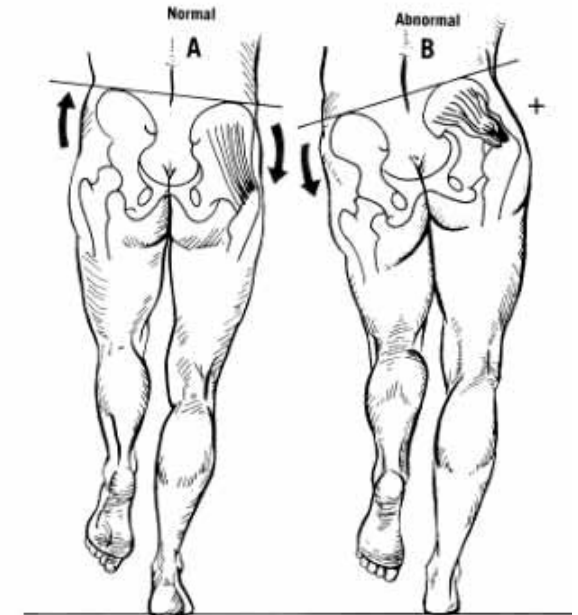
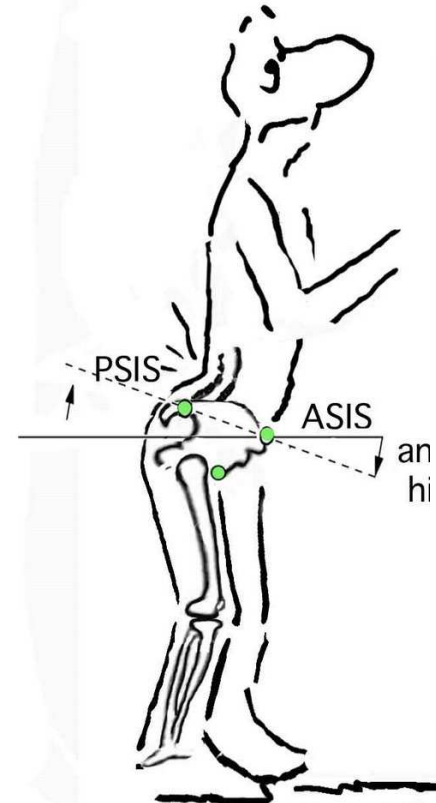
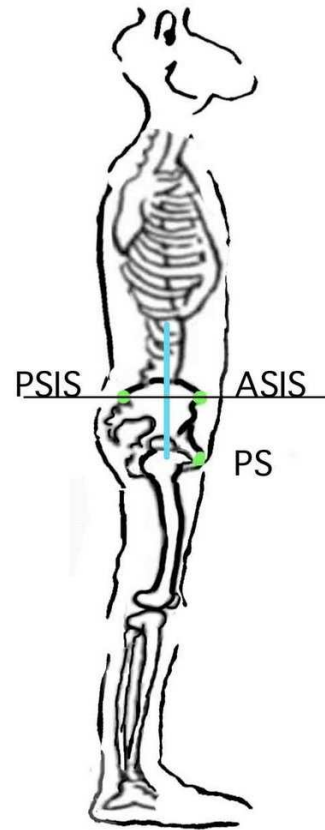
”Jalkaterät

LANTIO YLÖS!

”

- juoksee etunojassa
- lantio kallistuu eteen
- lantio kallistuu sivulle
- alaselkä vuotaa
- heikot vatsalihakset
- juoksee alhaalla
- ”
- selkä notkolla

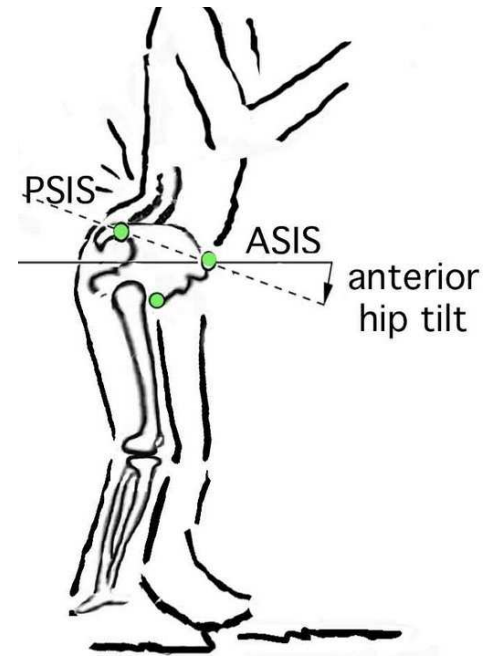

No entäs sitten...?

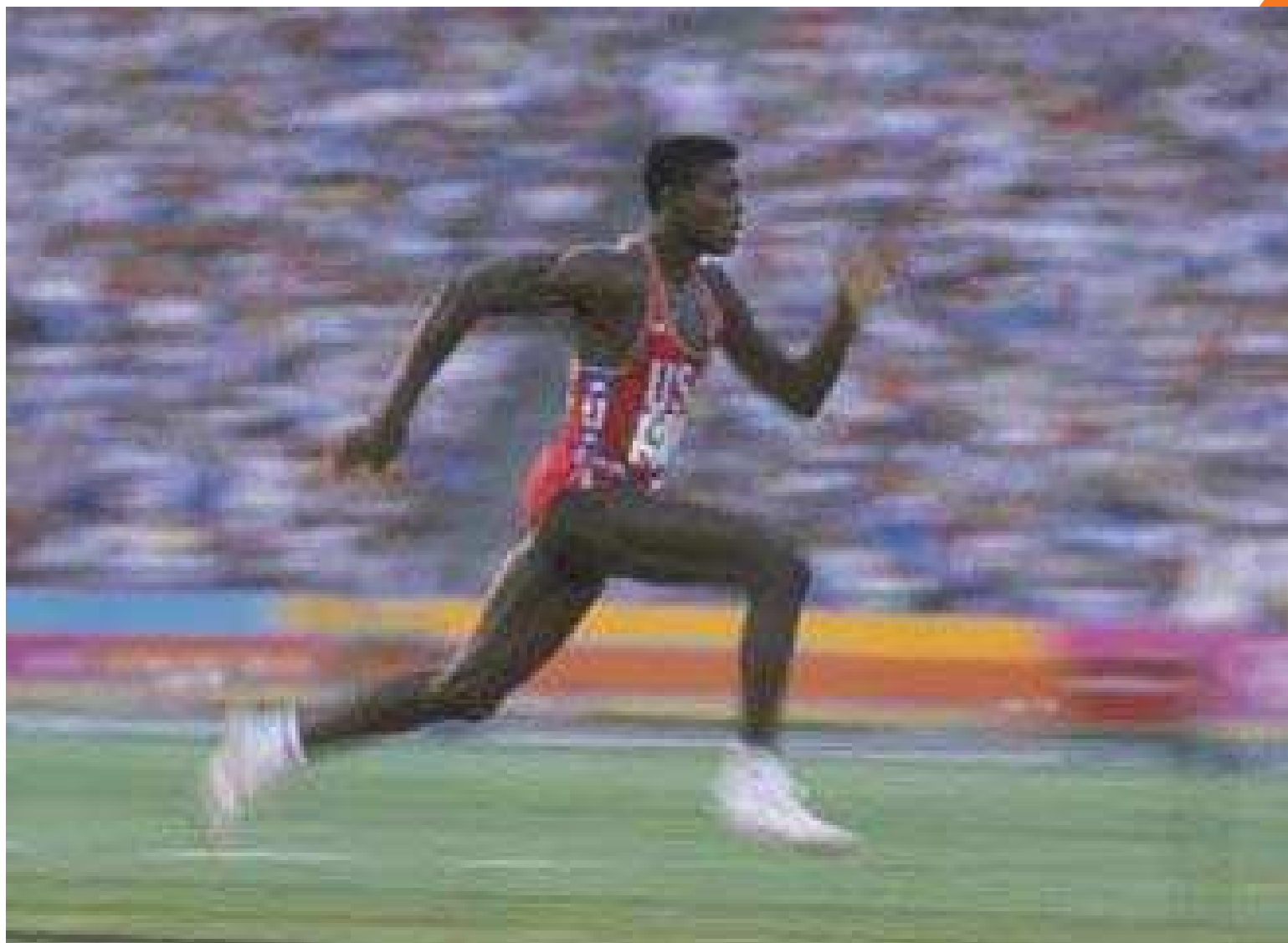
Pystyasennon hahmottaminen ja hallinta juostessa

...no sitä, että:

- alaselkä kuormittuu
- polvet kiertyvät sisään
- jalkaterät painuvat sisään
- lihaksille ja jänteille epäedulliset vetopituudet ja -linjat

- lonkan ojennus jää vajaaksi
- polven ojennus jää vajaaksi
- nilkan ojennus jää vajaaksi
- työntö jää vajaaksi
- työntövaiheen kesto lyhenee
- eteenpäin vievä voima vähenee
- vinot kuormituslinjat altistavat äkillisille- ja rasitusvammoille

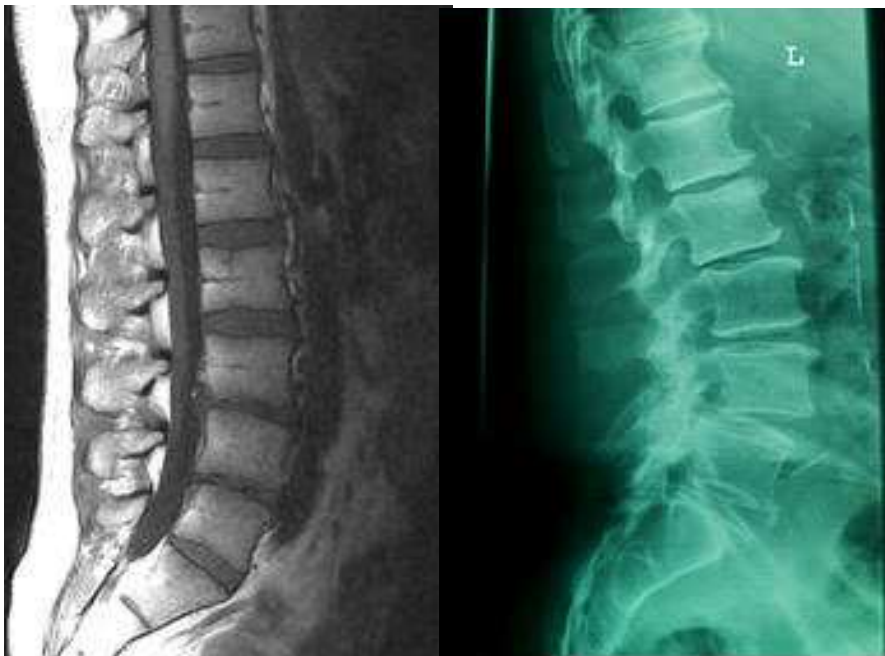
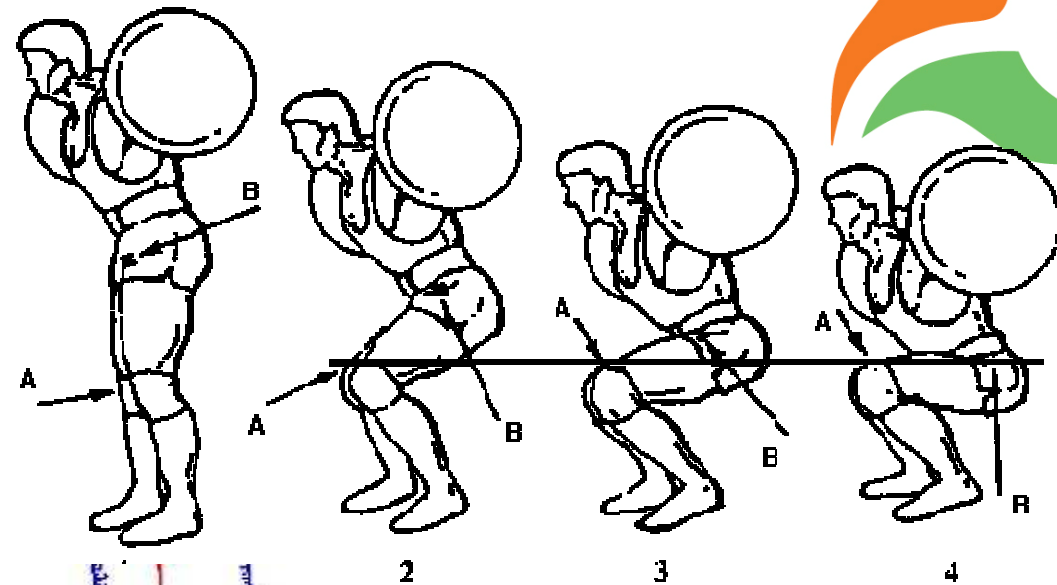
Pystyasennon hahmottaminen ja hallinta kyykässä

Linjausten pitäminen

Lantio - vartalo -linja

Lonkka - polvi - 2.varvas -linja

Liikkeeseen osallistuvat lihakset vetävät suoraan ja jänteiden kiinnityspaikkoihin suora veto

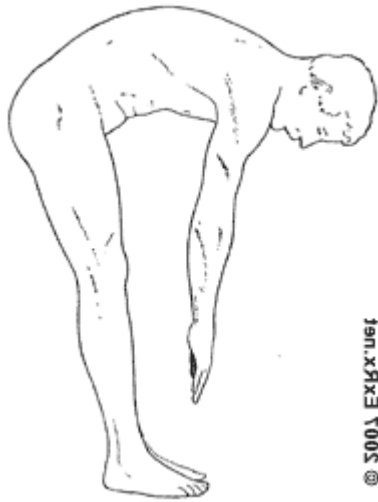

Selän kuormittuminen nostossa

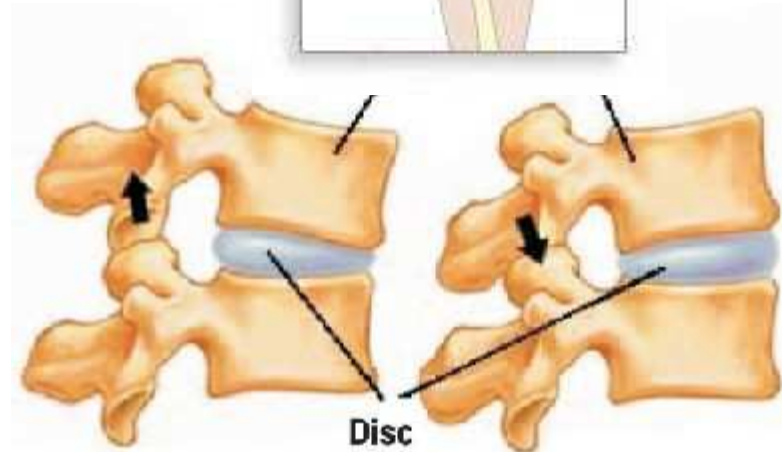
Neutraali alaselän asento

Pyöristynyt alaselkä

© 5001 EXB'net

1/3

Yliojentunut alaselkä

1/15

Pystyasennon hahmottaminen ja hallinta hyppyissä ja heitoissa

Samat periaatteet kuin juostessa tai nostaessa

Käytännössä polven linjaukset usein vaikeimpia hallittavia junioreilla

Myös vastaponnistusten korostuminen helposti esiin

Aiheuttaa kovia hetkellisiä voimien kohdistumisia jänne-luu -liitokseen

Valmentaja: tarkista urheilijan hyppy- / loikkatekniikka ennen tehojen tuomista näihin harjoituksiin !

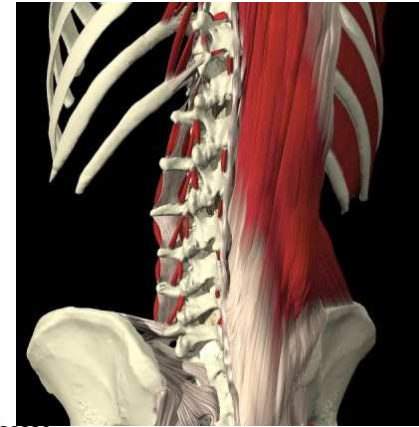

Erityisen alttiina puutteelliselle suoritustekniikalle ja kovalle teholle:

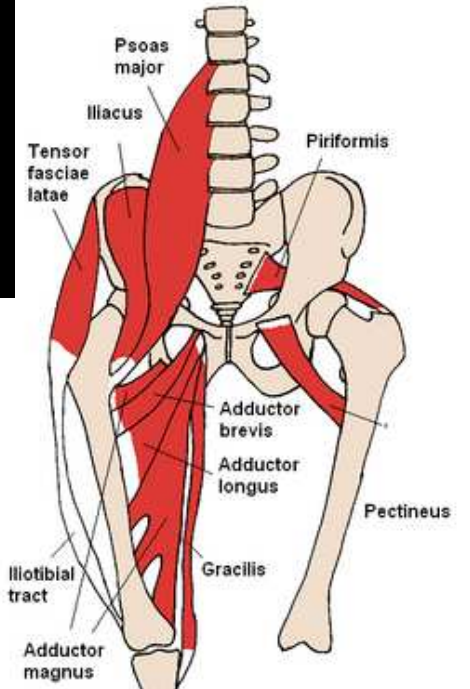
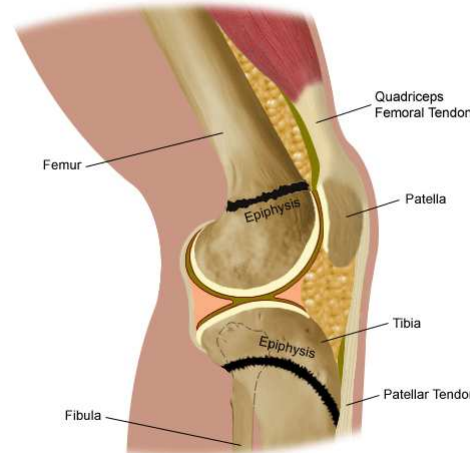
Lantion alue 15-20+ vuotta

- Vartalon ja reiden alueen isot lihakset kiinnittyvät alueelle

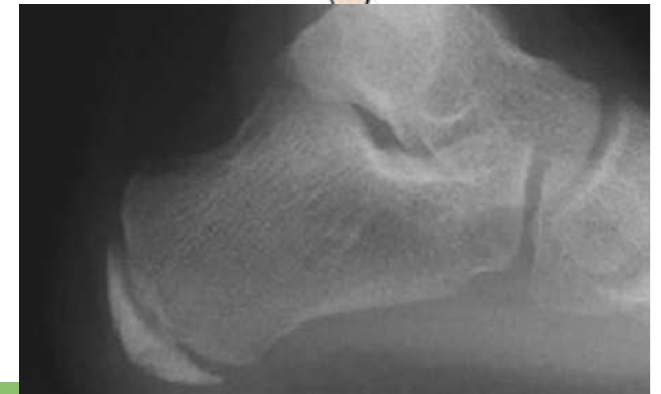

Osgood-Schlatter Disease

Sääriluun kyhmy 8-12(t) 9-14(p) vuotta. Polvea ojentava Nelipäinen reisilihas kiinnittyy tähän ja polvi niveltää kahta elimistön pisintä vipuvartta

Kantaluu vuotta; 8-10 (t) 10-12(p) vuotta. Ottaa vastaan kovia törmäyksiä alustasta ja vetoa pohjelihas-akillesparin suunnasta

Penikkatauti ja kehon hallinta - suoritustekniikka

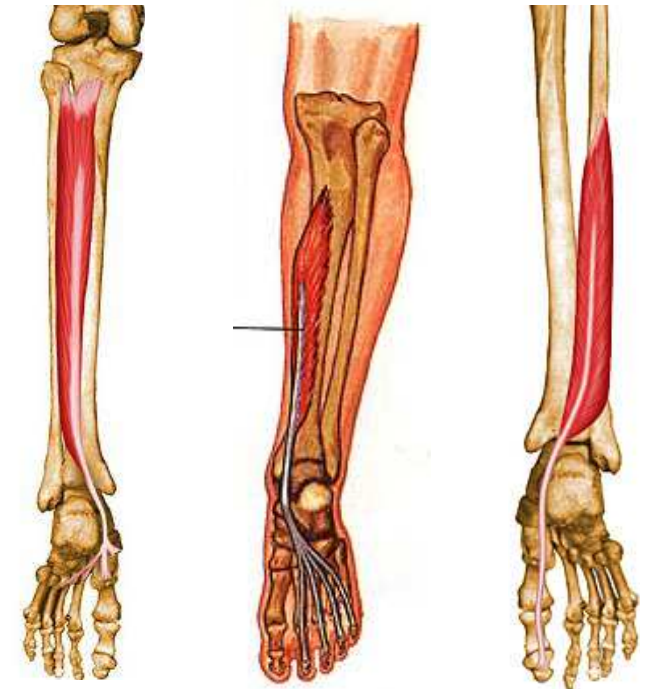
Yleisnimitys säären alueen oireille tai kivuille, jotka liittyvät fyysiseen rasitukseen.

1. Säären sisäsyрjän rasitusoireyhtymä (medial tibial stress syndrome)

- Kipu sääriluun pinnassa, sen ala 1/3:ssa
- Tylppä kipu, liittyy ensimmäiseksi rasituksen alkuun, ei lepokipua
- Nilkan liikkeet eivät provosoi oiretta, painelu kyllä

2. Lihasaitio-oireyhtymä, (CECS; Chronic exertional Compartment syndrome)

- Missä tahansa säären lihasaitioissa
- Molemminpuolinen useimmiten
- Oireet esiin tietyllä harj. teholla
- Krampin tunnetta, polttelua/ pakotusta
- Kuormituksen jatkaminen pahentaa oiretta, lepo vastaavasti helpottaa tilaa

Penikkatauti ja kehon hallinta - suoritustekniikka

3. Rasitusmurtuma

- Tyypillisimmin sääriluun keski- ja yläosassa
- Altistavia tekijöitä taustalla? Lajit, jotka suosivat alhaista kehon painoa, suuret toistomäärät!

4. Hermopinne

- Vamma taustalla lähes aina
- Myös ylitiukka tuki tai suojus mahdollinen
- Harvoin osteofyytti, ganglio, kysta

5. Polvitaivevaltimon synnynnäinen ahtauma

- Anatominen muunnelma, missä ko. verisuoni jää supistuvan kaksoiskantalihaksen puristamaksi

Penikkatauti ja kehon hallinta - suoritustekniikka

Valmentaja voi mm:

- Säättää kuormitusta (harj.päiväkirja!)
- **Tarkistaa suoritustekniikat ja muokata niitä tarvittaessa (biomekaniikka, siihen vaikuttavat seikat, kuten kasvu, painon nousu, palautuminen...)**
- Tarkistaa suoritusolosuhteet
- Opastaa lihasten huollossa urheilijaa; venyttelyn kohdentaminen !
- Hankkia ulkopuolista asiantuntemusta

Kati ja Tiia, olkaa hyvät !